
Authentication/Authorization

Bootcamp 4. Hafta

Authentication/Authorization

Authentication (Kimlik Doğrulama)
Authorization (Yetkilendirme)

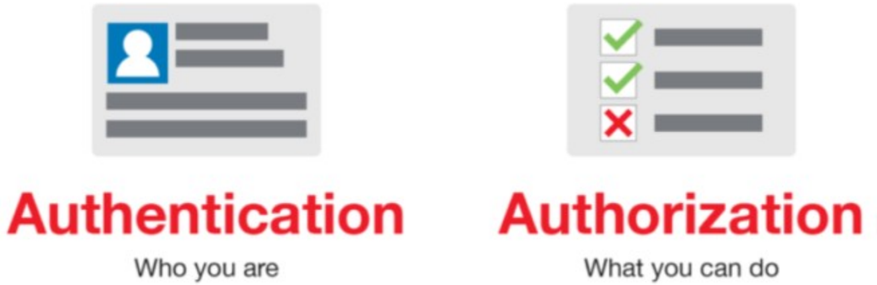

ituacm

Authentication (Kimlik Doğrulama)

Kullanıcı adı, eposta, ID gibi kullanıcıya özgü *public* bir bilgiyle password, passkey, passphrase gibi sadece onun bilebileceği *private* bilgiyi eşleştirerek hesaba girişte kullanılır.

Authorization (Yetkilendirme)

Giriş sonrasında hesap oturumunun neleri yapabileceği.

Foreshadowing:
– oturum
– oturum yetkileri
– yetki yükseltme

ituacm

Foreshadowing: Oturum Yetkileri

Kullanıcı giriş yaptığı anda hesabındaki her bilgiyi düzenleyebilecek bir oturum açılmaz. Mesela eposta değiştirmesi gerektiğinde “basit oturum”da ona verilmemiş “eposta değiştirme” yetkisini edinmelidir.

Foreshadowing: Yetki Yükseltme

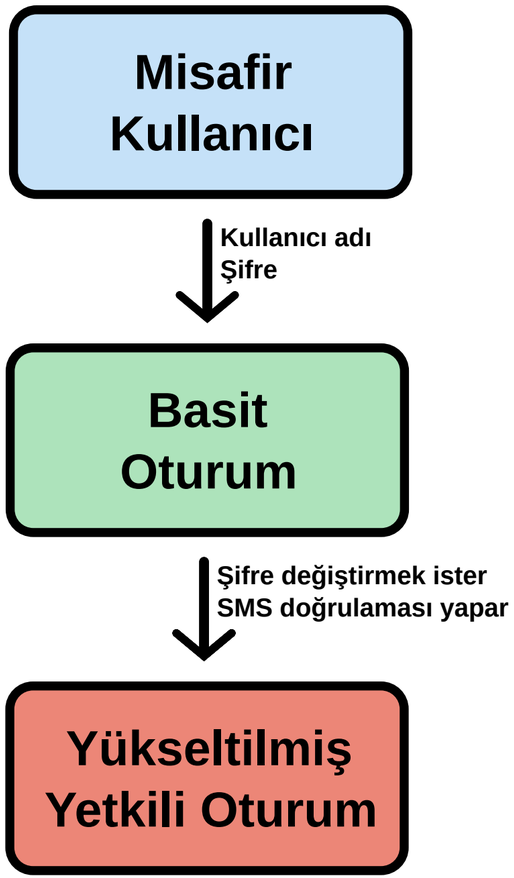

Bunları yapmak için oturumları (authentication) ve yetkilerini (authorization) bir yerde saklamamız, gerektiğinde güncelleyebilmemiz gerekiyor...

ituacm

Oturum: Siteler Kullanıcıyı Nasıl Hatırlar?

Oturumların saklanmasında kullanılan yöntemleri iki çeşide ayırmak mümkündür:

- stateful

- stateless

ituacm

Oturum

Stateful Application

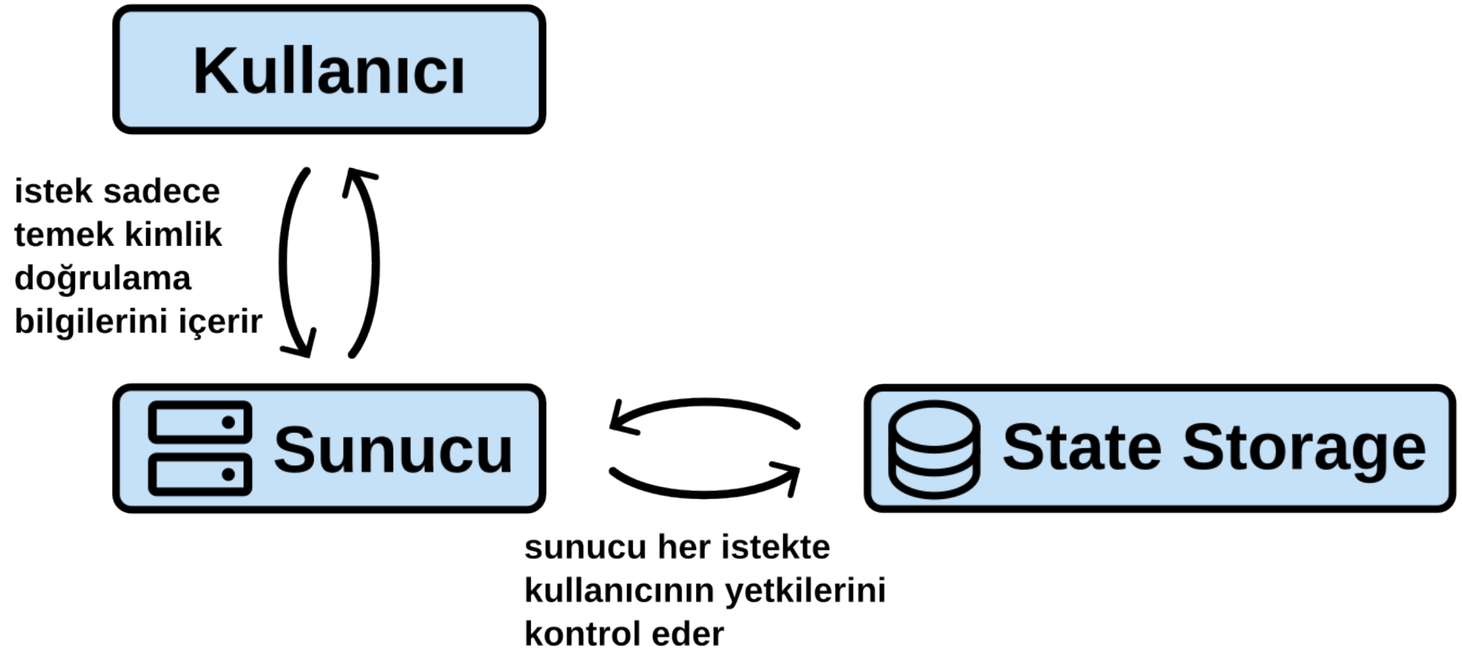

Stateless Application

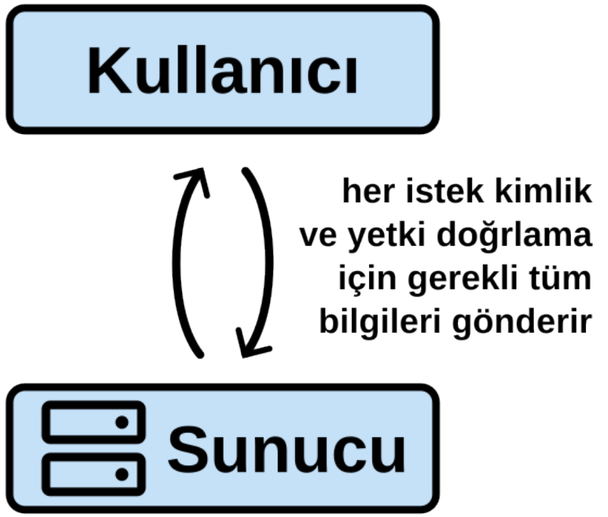

Stateful Architecture

Sunucu session bilgisini kendi tarafında tutar.

Kullanıcı giriş yaptığında sessionId oluşturulur, cookie ile client’a gönderilir.

Her istekte bu cookie sunucuya geri gönderilir.

Sunucu memory veya DB’de session verisini kontrol eder.

ituacm

Stateless Architecture

Mesela kimlik doğrulamada site şifre ve kullanıcı adı kullansın. Bunda herhangi bir sahtekârlık yapılamaz, şifre doğruysa doğrudur, değilse değildir.

Peki yetkilerini kullanıcı gönderiyorsa yalan söylemediğini nasıl bileceğiz?

ituacm

Dijital İmzalar

Token içindeki bilgilerin değiştirilmediğini garanti eder.

Sunucu, token’ı gizli anahtarla imzalar.

Client sahte veri yazsa bile imza tutmaz.

Basitçe Hash

Hash = Veriden tek yönlü özet çıkarma işlemi.

Basit düşünelim:
basit-hash(x, secret) = (x + 37) % secret

Girdi (x) değişince sonuç değişir.
Tek yönlüdür → Hash değerinden x'i bulmak kolay değildir.

ituacm

HMAC

Mesaj + Gizli Anahtar → Hash

Amaç: Mesajın bütünlüğünü ve kaynağını doğrulamak.

basit-hash(mesaj, secret) → İmza

Bu imza ve mesajı kullanıcıya gönderip yetki doğruluyoruz. Secret sunucuda kaldığından sadece sunucu imza üretebiliyor

ituacm

JWT

Token 3 parçadan oluşur:

- **Header → algoritma, tip (HS256, RS256)**
- **Payload → kullanıcı bilgisi (ör: id, email, role)**
- **Signature → imza**

Token client’a verilir, client her istekte sunucuya gönderir. Sunucu imzayı kontrol ederek token’ın değişmediğini anlar.

ituacm